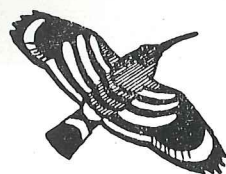

exemplar, svärmar av härfågel och flockar av pungmes, sjungande gyllensparv, en stackars vilsekommen kragtrapp vilken förtvivlat försökte löpa undan den från hela riket tillströmmande publiken, mindre skrikörnar i nästan lika många olika exemplar som de individuella observatörerna, rödhalsad gås, videsångare, kungsfågelsångare, ökenstenskvätta osv. i praktiskt taget all oändlighet – men t.v. utan raritetskommitténs godkännande. Those were the days of glory!

CHRISTIAN HJORT

Torhamns fågelstation

Under 1974 har genom Torhamns fågelstation ringmärkts 16 899 fåglar av 129 arter vid Torhamn, Utklippan och Karlskrona. Från september till november har av invaderande småugglor märkts 30 sparvugglor och 20 pärlugglor, något som har kunnat ske tack vare att stationen varit bemannad hela hösten. Den enda nya märkarten för stationen blev fjällvråk. Denna art passerade Torhamns udde i mycket stora mängder i början av oktober och dagssiffran 1 000 ex. uppnåddes den 10.10. Den långvariga torkan under våren medförde att endast en tofsvipunge kunde märkas, vilket är det sämsta resultatet sedan organiserade märkningar startades 1961. De tre vanligaste arterna i märkningshänseende blev lövsångare 2 847, kungsfågel 2 603 och rödhake 2 451, men även kärnsnäppa har nått en hög årssiffra – 738 märkta ex. Kärnsnäppsträcket kulminerade under tiden 31.7–3.8 med en maximal timsiffra om 1 000 ex. Detta koncentrerade sträck blev observerat och kommer att närmare beskrivas i *Fåglar i Blekinge 1974*. Av mera sällan märkta arter kan nämnas turturduva (1), fältpiplärka (1), flodsångare (1), lundsångare (1), ringtrast (1), rosenfink (9) och snösparv (4). Invasionsarter såsom olika hackspettar och mesar har inte avsatt några större spår i protokollen. Sammanlagt har dock 16 spillkråkor och 159 stjärtmesar märkts och 4 tretåiga hackspettar har observerats vid Torhamns udde.

På Utklippan, där en lägenhet hyrs av Sjöfartsverket, har inredningen kompletterats och några utrymmen ommålats. Verksamheten vid denna ytterstation har pågått under fyra veckor på våren och under lika lång tid på hösten. Sammanlagt har ca 5 000 fåglar märkts här.

Under hösten har nätfångst prövats i en f.d. vassvik nära Karlskrona, där förvånande nog 3 dvärgbeckasiner, 3 kungsfiskare och 39 blåhakar kunde infångas och märkas. Totalt under året har 73 blåhakar märkts.

Av mera *remarkabla observationer* kan nämnas

Under första hälften av oktober noterades ett osedvanligt kraftigt sträck av fjällvråk *Buteo lagopus* längs svenska ostkusten, och hela 1 000 ex. passerade Torhamns udde den 10 oktober. Foto: Björn-Eyvind Swahn/N.

en fjällabb vid Torhamns udde den 1.8 och alförädare (en hane i praktdräkt) vid Kristianopel den 13.11 samt en rostand (ad. ♂) vid Sibbaboda den 15.6. En gammal vittrut sågs sträcka österut förbi Lindöudde den 31.3.

Ytterligare detaljer kommer att redovisas i *Fåglar i Blekinge 1974*, som kan rekvideras från Carl-Ivan Carlsson, Skomakaregatan 11 A, 371 00 Karlskrona, för en kostnad av 9:60 kr, som sätts in på postgiro nr 69 52 08-9.

GUNNAR STRÖMBERG

Tåkerns fältstation

Liksom föregående år utfördes merparten av fältstationens arbete vid Tåkern 1974 under tiden april–september. En hel del verksamhet har dock förekommit även under vinterhalvåret, bl.a. ringmärk-

ning i vassarna. Av projekt som varit igång under året har kanske intensivstudierna av Tåkerns expanderande skäggespopulation rönt det största intresset. Sammanlagt har nu 405 skäggesar ringmärkts och registrerats genom färgmärkning – 394 av dessa under 1974. Den totala stammen av arten i sjön torde nu uppgå till minst ett par tusen individer.

Två *botaniska projekt* har varit igång under året. Det kanske mest intressanta av dessa är en stor totalinventering av floran i Tåkernbygden, en inventering där även det historiska perspektivet finns med. De ornitologiska undersökningarna har dock övervägt. De numera traditionella *inventeringarna* av brun kärnhök och rördrom genomfördes april–juli. De 40 paren bruna kärnhökar fick 31 ungar ringmärkta, och sammanlagt 51 tutande rördromar konstaterades.

De översomrade knölsvanarna var som mest ca 2 400 i slutet av juli, vilket innebär en minskning sedan 1973. 125 svanar märktes med halsringar under ruggningsperioden. Skratmåsarna i Tåkern hade ett mycket dåligt år, och knappast några ungar kom på vingarna i de stora kolonierna. Fältstationen, som hade planerat för en fortsatt stor färgmärkning, fick nöja sig med 6 st. märkta ungar. Under tre tidigare år har antalet ungar i den aktuella kolonin varit ca 400.

Doppinginventeringen i sjön genomfördes liksom tidigare år. Inte mindre än 70 gråhakedoppingpar hittades. En del av denna smått fantasiska ökning – 1973 hittades 43 par – får dock tillskrivas intensivare undersökningar och bättre inventeringsmetoder. Svarthakedoppingarna och de svarthalsade doppingarna verkar hålla sina stammar tämligen oförändrade. Av den sistnämnda arten torde 5–7 par ha häckat. Ovanligt många smådoppingobservationer gjordes i maj–juni. Spelande fåglar prickades in på 11 platser.

Årets *ringmärkningssumma* stannade vid ca 1 300 fåglar. Märkningarna har koncentrerats till allt färre arter, och endast 41 förekommer i protokollen för året. Största märkposten upptar, som redan nämnts, skäggesen med 394 ex. Av övriga märkningar kan nämnas 30 råkor, 49 hägrar, 22 fiskgjusar, 71 gräsänder, 4 duvhökar och 11 kungsfiskare. De sistnämnda ingår i den kungsfiskarundersökning som fältstationen driver i Svartådalen sedan några år tillbaka. Märkningen och fågelskyddsarbetet vid sjön Sommen har under året främst avsett häger och fiskgjuse. En tioårsmanntävlaning av detta arbete finns i föreningens årsrapport.

Av intressantare *observationer* vid Tåkern kan nämnas att rödhuvade dykänder setts vid två tillfällen, bl.a. ett par i april. En vitögd dykand sågs i september. 4 sommargyllingar har funnits runt sjön liksom 5 rosenfinkar. Trastsångarna uppgick under säsongen till 16. 2 kärnsångare och 1 flodsångare sjöng även. En ägretthäger gästade sjön i juni. Den första kända häckningen av dvärgmås i Tåkern ägde rum 1974, då minst ett par häckade i anslutning till svarttärnekolonin, som nu har ökat till 15 par.

En helt fantastisk "gåsvecka" inträffade vid sjön

Skäggesen *Panurus biarmicus* fortsätter sin explosionsartade ökning i Tåkern. Under 1974 ringmärktes nära 400 exemplar och det totala beståndet i sjön torde uppgå till minst ett par tusen individer. På bilden en hona, fotograferad av Christer Elderud.

i mitten på oktober. Troligen var det vädret som fick en så enorm mängd gäss att rasta. Toppdagen räknades 15 000 sädgäss, 1 000 bläsgäss, 5 fjällgäss, 1 spetsbergsgås och 22 vitkindade gäss. Prutgås observerades några dagar senare.

Förutom fältarbeten har fältstationen också helt naturligt fortsatt sitt engagemang i *naturreservatsarbetet*. Detta är nu inne på sitt tredje år, och torde kunna slutföras rätt snart. Första hälften av 1974 åtgick till markägarförhandlingar. Under hösten hölls det sista mötet länsstyrelse–markägare, och ett slutförslag till reservatsstadgar arbetades fram. I november gick detta slutförslag ut till berörda parter för yttrande. I bästa fall kan man hoppas på ett förordnande av reservatet under våren 1975. Den omtvistade ändringen av vattendomen, som diskuterats i flera år, har under året avstyrkts av Tåkerns regleringsföretag. Fältstationen har tidigare hävdats att en höjning av värvattenståndet är en nödvändighet för att strandängarnas karaktär skall kunna bibehållas. Vattendomstolen i Växjö kommer att avgöra den framtida vattendomen under 1975.

Liksom tidigare har fältstationen även engagerat sig i *jaktfrågor* av lokal och regional karaktär. Ett visst samarbete har etablerats med Tåkerns samarbetsnämnd för jakt och viltvård bl.a. vad gäller inventering och bekämpande av mink. Under försommaren 1974 blev bl.a. flera rördromungar minktagna. Motsättningarna mellan stationen och jaktorganisationerna är dock stora i exempelvis duvhöksfrågan. Under hösten har Naturvårdsverket förordat förbud mot avlivande av hök i Tåkernbygden; ett inte särskilt populärt beslut i jaktkretsarna, men en stor framgång för fältstationen.

Tåkerns fältstations tionde *årsrapport*, den hittills vidlyftigaste, kan erhållas mot insättande av